

NOTULEN
Gezamenlijke toezichtcomités ESF/ESF+ van het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest (BHG)
Programma's 2014-2020/2021-2027

12/12/2024

Deelnemers:

Kabinet van de heer B. CLERFAYT, minister van Werk van het BHG:

- Mevrouw Léa MAJOIE Voorzitster

Kabinet van mevrouw A. PERSOONS, staatssecretaris belast met Europese en Internationale Betrekkingen van het BHG:

- De heer Wim SMET

Kabinet van de heer R. VERVOORT, minister-president van het BHG:

- De heer Julien JOST

Europese Commissie (EC):

- De heer Arben KANBER DG Werkgelegenheid en Sociale Zaken
(Geografische Eenheid)

Economische en sociale partners:

- De heer Michael DUFRANE ACLVB
- De heer Benoît DASSY ACV-CSC
- De heer Jan DE BRABANTER BECI

Vertegenwoordigers van andere programma's:

- De heer Nathan ROCKELE Afdeling ESF en Duurzaam Ondernemen van het
departement Werk en Sociale Economie

UNIA:

- De heer Thomas VAN ZWOL

Actiris:

- Mevrouw Fatine DAOUDI Directrice departement Europese, Lokale en
Vernieuwende Partnerships
- Mevr. Sara DEL MOLINO TALAYER view.brussels
- De heer Gilles LEGRAS Manager dienst ESF
- De heer Tim GOETMAECKERS Dienst ESF
- De heer Laurens HOEDAERT Dienst ESF
- De heer Abel CORTVRIENT Dienst ESF

Verhinderd:

-	Mevrouw Cristina AMBOLDI	Actiris - Directrice-generaal
-	Mevrouw Caroline MANCEL	Actiris - Adjunct-directrice-generaal
-	De heer Kurt DESWERT	Kabinet van de minister van Begroting (BHG) S. GATZ
-	De heer Henk VAN HOOTEGEM	Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
-	Mevrouw Diane REISSE	GOB
-	Mevrouw Veronique LESNE	ESF-Agentschap
-	De heer Eric BUYSENS	ABVV
-	De heer Stéphane THYS	view.brussels
-	De heer Valentin GRAAS	Vertegenwoordiging van het BHG bij de Europese Unie

Plaats: Actiris – lokaal 30.01

Agenda:

ESF-programma 2014-2020:

1. Evaluatieverslag REACT-EU
2. Afsluiting programma 2014-2020

ESF+-programma 2021-2027:

1. Socio-economische toestand (view.brussels)
2. Geboekte vooruitgang in de uitvoering van het programma
3. Inachtnaam van de randvoorwaarden
4. Communicatie- en zichtbaarheidsacties
5. Geboekte vooruitgang in de uitvoering van projecten van strategisch belang
6. Informatie over de tussentijdse evaluatie
7. Toelichting bij de schriftelijke procedure: integratie van de vereenvoudigde kostenopties (VKO) V.2
8. Voorstel tot wijziging van het ESF+-programma (V.3)
9. Varia

Mevrouw L. MAJOIE heet de deelnemers aan de vergadering van het gezamenlijk toezichtcomité 2014-2020/2021-2027 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) welkom, en bedankt Actiris en de Europese Commissie (EC) voor het geleverde werk en voor hun beschikbaarheid.

De vergadering start met het deel over het ESF-programma 2014-2020, voorgezeten door mevrouw F. DAOUDI, directrice van het departement Europese, Lokale en Vernieuwende Partnerships van Actiris.

Daarna komt het programma 2021-2027 aan bod. Dit deel wordt voorgezeten door mevrouw L. MAJOIE in haar hoedanigheid van vertegenwoordigster van de minister van Werk van het BHG, de beheersautoriteit voor het ESF+-programma 2021-2027. De deelnemers worden gevraagd de microfoon aan te zetten wanneer ze het woord nemen. Met het oog op de redactie van de notulen wordt de vergadering opgenomen.

ESF-programma 2014-2020

Agenda:

1. Evaluatieverslag REACT-EU
2. Afsluiting programma 2014-2020

De notulen van de vergadering van 14/02/2023 worden goedgekeurd.

1. Evaluatieverslag REACT-EU

De heer T. GOETMAECKERS brengt in herinnering dat dit programma van de EC bedoeld is om via de operatoren Actief Zoeken naar Werk de negatieve gevolgen van de covidcrisis tegen te gaan.

Hij geeft een samenvatting van het evaluatieverslag REACT-EU.

2 enveloppen REACT-EU:

- Enveloppe 1: 3,08 miljoen euro (oktober 2020 – eind 2021)
- Enveloppe 2: 2,8 miljoen euro (2022)

12 geselecteerde operatoren

Streefwaarde: 13.500 deelnemers

De heer M. DUFRANE vraagt hoe men aan het percentage van 34 % komt voor de resultaatsindicatoren. De heer T. GOETMAECKERS preciseert dat het gaat om het aantal personen dat na 6 maanden aan het werk was. Het is geen 34 % van de doelgroep.

De heer A. KANBER bedankt de ESF-dienst voor de presentatie en vraagt naar de financiële uitvoering: hij wil weten of de vermelde 88 % van het toegewezen budget verwijst naar wat werd gecertificeerd en voor betaling werd voorgelegd aan de EC. De heer G. LEGRAS antwoordt dat het gaat om de bedragen die na de controle werden bekomen en die door de EC werden gecertificeerd.

De heer A. KANBER wil weten of er een doelstelling is voor de financiële uitvoering. Zal de 100 % worden bereikt? De heer LEGRAS verduidelijkt dat er aan de EC geen uitgaven meer zullen worden ingediend voor deze actie.

De heer A. KANBER vraagt hoe het komt dat deze maatregel slechts een matig succes heeft geboekt? Werd er misschien een minder grote doelgroep gevonden dan verwacht?

Volgens de analyses van de EC hebben heel wat personen die door de crisis waren getroffen en naar werk zochten, na de covidperiode vrij vlot een baan gevonden. Misschien heeft het instrument REACT-EU deze personen, die veel sneller werk vonden dan voorzien, niet kunnen bereiken.

De heer G. LEGRAS antwoordt dat deze analyse niet werd gemaakt. De streefwaarde werd vastgelegd op basis van dezelfde normen als voor een klassieke maatregel buiten covid, zijnde een globale streefwaarde van 150 per VTE. Er werd een financiële inschatting gemaakt van het aantal VTE's dat voor deze maatregel kon worden ingeschakeld. De mobilisatie van de partneroperatoren tijdens de crisis nam enige tijd in beslag doordat de overheidsbeperkingen

bepaalde methodologische aanpassingen vereisten en de uitvoering vertraagden. Bijvoorbeeld: is het mogelijk om een begeleiding op afstand te voorzien? Ze moesten hun methodologie herzien zonder zeker te zijn van onze goedkeuring als subsidiërende overheid.

In de cijfers vertaalt zich dat in een exponentiële curve. De initiële streefwaarde was ambitieus, rekening houdend met de situatie en de norm die wordt gehanteerd voor klassieke maatregelen buiten een crisiscontext.

De heer A. KANBER zegt dat de meeste lidstaten, en met name Frankrijk, een zodanig snelle heropleving hebben gekend dat de deelnemerscontingenten niet werden gehaald. De meeste maatregelen waren te grootschalig opgevat ten opzichte van de reële situatie. Dat kan een element zijn om rekening mee te houden in de evaluatie.

De heer G. LEGRAS zegt dat de evaluatie nu rond is, maar dat hier rekening mee kan worden gehouden bij de implementatie van eventuele andere crisisvoorzieningen.

De heer M. DUFRANE voegt toe dat de covidperiode inderdaad een compleet nieuw gegeven was, en dat dat mede kan verklaren waarom de rekrutering moeilijk verliep.

De specificiteit van het project lag in twee types acties: enerzijds een intensievere begeleiding en anderzijds hefboomacties, m.a.w. meer punctuele acties. In de analyse worden beide door elkaar gehaald. Het zou interessant geweest zijn om de doeltreffendheid van de individuele hefboomacties te onderzoeken.

De intensieve begeleiding duurt meerdere weken en levert dus sowieso resultaten op, maar een vaststelling zou kunnen zijn dat de punctuele acties, die in zekere zin een kleinere investering vormen, toch een meerwaarde opleveren qua positieve uitstroom.

Als dat zo is, zou dat een interessante les zijn, niet alleen voor dit project maar ook voor andere projecten. We leggen steeds de nadruk op de intensiviteit van de begeleiding, maar misschien kunnen er soms ook 'kleine acties' worden uitgelicht met een onmiddellijk en maximaal effect op de tewerkstelling of heroriëntatie. Het zou interessant zijn om dat alles te objectiveren.

De heer G. LEGRAS zegt dat de analyse zal worden gemaakt en op een later toezichtcomité zal worden voorgelegd.

De heer J. DE BRABANTER formuleert de volgende opmerkingen:

- De lijst van operatoren is niet in het verslag vermeld. Wie zijn de 12 operatoren? Het is belangrijk om dat te weten.
- De resultaten m.b.t. de KPI (45 %) en het aantal personen dat een job heeft gevonden (20 %) worden onderschat in het verslag.
- Het was geen evidente periode en er kunnen verklaringen worden gegeven, maar het valt niet te ontkennen dat de resultaten van de acties teleurstellend zijn.
- Volledig akkoord met de aanbevelingen: de partners zouden betaald moeten worden in functie van de behaalde resultaten, maar dat botst met de vaststellingen en toelichtingen vermeld in het verslag.
- Moet het verslag door het toezichtcomité worden goedgekeurd? Of moet het comité er slechts akte van nemen?

De heer T. GOETMAECKERS antwoordt dat het toepasselijke reglement 14-20 bepaalt dat het toezichtcomité het evaluatieverslag niet formeel moet goedkeuren, maar er enkel akte van moet nemen. Er is overigens nog tijd om het verslag aan te passen aangezien het nog niet aan de EC werd doorgegeven. De lijst met 12 operatoren kan dus nog worden toegevoegd.

De streefwaarde voor personen die een job vinden binnen de zes maanden na de interventie werd vastgelegd op 2.700 personen, hetzij 20 % van de beoogde 13.500 deelnemers.

De heer B. DASSY vraagt of deze streefwaarde van 20 % een traditionele streefwaarde is. In dat geval zijn de resultaten voor de begeleide personen beter dan normaal, hetgeen de teleurstellende resultaten zou nuanceren. Hij weet echter niet hoe de streefwaarde werd vastgelegd.

De heer T. GOETMAECKERS geeft aan dat men eerst de 'normale' resultaten heeft bekeken, die in de klassieke maatregel steeds schommelen tussen 40 en 50 %. Gezien de moeilijkheden die de covidcrisis met zich meebracht, werd er beslist de streefwaarde op 20 % te leggen.

De heer A. KANBER voegt toe dat wat de indicatoren van REACT-EU betreft, er geen reglementaire gevolgen zijn als de beoogde resultaten niet worden behaald. Ze maken immers geen deel uit van het prestatiekader.

2. Afsluiting programma 2014-2020

De heer T. GOETMAECKERS stelt ter informatie de planning van de finale afsluitingsfase voor. Er wordt gewerkt aan de inhoudelijke dimensie (narratief gedeelte van het verslag). De auditautoriteit voert de laatste audits uit om haar controleverslag te kunnen afwerken. Vervolgens zal het afsluitingsverslag via een schriftelijke procedure naar de leden van het toezichtcomité worden gestuurd. Voorlopig is 15/02/2025 vastgelegd als deadline voor de indiening van het verslag bij de EC via SFC. Volgens het reglement kan deze termijn op initiatief van de EC worden verlengd.

ESF+-programma 2021-2027

Agenda:

1. Socio-economische toestand in het BHG (view.brussels)
2. Geboekte vooruitgang in de uitvoering van het programma
3. Inachtnaam van de randvoorwaarden
4. Communicatie- en zichtbaarheidsacties
5. Geboekte vooruitgang in de uitvoering van projecten van strategisch belang
6. Informatie over de tussentijdse evaluatie
7. Toelichting bij de schriftelijke procedure: integratie van de VKO (V.2)
8. Voorstel tot wijziging van het ESF+-programma (V.3)
9. Varia: regels voor de bewijsstukken

1. Socio-economische toestand in het BHG

Dit punt wordt voorgesteld door mevrouw S. DEL MOLINO TALAVERA van view.brussels.

Aandachtspunten en conclusie:

- Gunstige evolutie van de Brusselse arbeidsmarkt: voortzetting van de positieve evolutie van de voornaamste indicatoren;
- Tewerkstellingsgraad en werkloosheidsgraad nog steeds minder gunstig dan het Belgische gemiddelde, al wordt de kloof wel kleiner;

- De recente crisissen hebben een beperkte invloed gehad op de Brusselse arbeidsmarkt, maar we moeten waakzaam blijven voor de impact van de wereldconjunctuur;
- Effect van de Brusselse demografie: grote inkomende migratiestroom, maar toename van de stadsvlucht.

De heer J. DE BRABANTER heeft vragen bij de positieve evolutie die wordt vermeld in de conclusies, maar niet zichtbaar is in de cijfers. Het aantal werkzoekenden blijft in stijgende lijn gaan. Dit lijkt een beetje te optimistisch.

Mevrouw S. DEL MOLINO TALAVERA antwoordt dat er onlangs inderdaad een buigpunt is geweest, maar dat de werkloosheidsgraad zelf (het aandeel werklozen) desondanks aan het dalen is.

Mevrouw L. MAJOIE voegt toe dat er ook tussen banen wordt geschakeld. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen werkzoekenden die langdurig werkloos zijn en werkzoekenden met een beperktere inactiviteitsduur.

De heer A. KANBER bedankt view.brussels voor deze presentatie en preciseert dat de Commissie altijd veel interesse stelt in dit soort analyses. De vergelijking tussen EU en NEU is tegenwoordig zeer populair, maar verhult helaas veel verschillen. Eigenlijk zou men in de eerste plaats de socio-economische origine in aanmerking moeten nemen.

Zo zou men kunnen denken dat de Italiaanse gemeenschap (= EU) economisch beter geïntegreerd is, maar dat is niet altijd het geval. Het zijn vooral de leerlingen afkomstig uit het noorden die beter geïntegreerd zijn qua opleidingsniveau. Idem voor de Spanjaarden en de Grieken. Een Belg van Turkse origine die afkomstig is uit een universitair geschoold gezin uit Istanboel, zal beter integreren dan een persoon afkomstig uit Anatolië.

De heer B. DASSY heeft vragen over de evolutie van de arbeidsmarkt en de totale bevolking. Welke tendens zien we vandaag? Proportioneel zien we weliswaar een daling van de werkloosheid in het laatste decennium, maar blijft de Brusselse beroepsactieve bevolking groeien?

Mevrouw S. DEL MOLINO TALAVERA bevestigt dat de groei zich doorzet. Dat betekent dat men werkgelegenheid moet blijven creëren om dezelfde werkloosheidsgraad te behouden.

2. Geboekte vooruitgang in de uitvoering van het programma

De heer T. GOETMAECKERS stelt de outputindicatoren voor en de heer G. LEGRAS licht de financiële situatie van het ESF+-programma toe.

De heer A. KANBER bedankt de diest ESF voor deze presentatie en feliciteert de dienst met het niveau van financiële uitvoering. Dit is een van de meest performante programma's van de hele Europese Unie: 96,2 % in termen van programmering terwijl het Europese gemiddelde 30 % bedraagt. Voor de periode 2021-2027 is dit een van de meest vergevorderde programma's.

Wat de indicatoren betreft, is het niet altijd gemakkelijk de via projectieve methodes vastgelegde streefwaarden te bereiken. We volgen dit nauwlettend op en zullen dit moeten bekijken in het kader van de tussentijdse evaluatie, op basis van de op dat moment behaalde doelen.

De heer T. GOETMAECKERS voegt toe dat we, samen met de EC, aandachtig blijven voor de eventuele nood aan een herziening/aanpassing van onze methodologieën m.b.t. bepaalde indicatoren.

3. Inachtnaem van de randvoorwaarden

De heer L. HOEDAERT stelt de horizontale en thematische randvoorwaarden voor.

We moesten zowel bij aanvang als in de loop van het programma aan de EC aantonen dat we deze randvoorwaarden vervullen. De aangifte van de uitgaven is gekoppeld aan de effectieve inachtneming van de randvoorwaarden. Er wordt elk jaar een update uitgevoerd om aan te tonen dat aan de voorwaarden wordt voldaan, via een uitwisseling met andere regio's (horizontale randvoorwaarden).

Alle documenten waarnaar de update verwijst, worden opgeslagen (opvolgingstabel). Deze methodologie voor de opvolging van de verzamelde gegevens hebben wij zelf uitgewerkt. Ze staat niet beschreven in de reglementering.

Concreet werden de aan het begin van de programmeringsperiode goedgekeurde randvoorwaarden voorgesteld op het toezichtcomité van februari 2023, werd de update 2023 voorgesteld aan de EC bij de jaarlijkse prestatie-evaluatie eind 2023, en wordt de update 2024 voorgesteld op het toezichtcomité van vandaag, 12/12/2024.

De recentste update met aanpassingen aan de randvoorwaarden (26 pagina's) kan dus aan de EC worden voorgesteld.

De klachtenprocedure werd tijdens het eerste toezichtcomité voorgesteld. Ter herinnering, het toezichtcomité moet de opvolging verzekeren van de naleving van de randvoorwaarden en van de klachten in verband met het Handvest van de grondrechten en het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.

Om die reden werd er een klachtenprocedure gepubliceerd op de ESF+-pagina van de website van Actiris. Deze klachtenprocedure wordt beheerd door de dienst Inclusie van Actiris. Ontvankelijke klachten worden doorgegeven aan de bevoegde organen zoals UNIA, het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen of de Brusselse ombudsdienst. Als er een klacht wordt ingediend, zal hierover naar het toezichtcomité worden gerapporteerd. Tot op vandaag werden echter nog geen klachten ontvangen.

De heer A. KANBER wijst erop dat de inachtneming van de randvoorwaarden een zeer gevoelig onderwerp is voor de EC. Als men vermoedt dat hier niet aan wordt voldaan, kunnen de betalingen worden geblokkeerd. Waakzaamheid is dus geboden.

De heer G. LEGRAS verduidelijkt dat er ook veel aandacht gaat naar deze problematiek in het kader van de komende audits. Om die reden worden alle wijzigingen gearchiveerd en wordt er een opvolgingstabel bijgehouden.

De heer J. JOST vraagt of deze opvolging van de randvoorwaarden wordt afgestemd tussen de verschillende beheersautoriteiten.

De heer L. HOEDAERT antwoordt dat er geen formele plaats is om informatie over de randvoorwaarden uit te wisselen. We hebben evenwel het initiatief genomen om onze documenten op informele wijze te delen met de andere beheersautoriteiten. De horizontale

voorwaarden zijn vaak afhankelijk van hervormingen of federale wetten waar we slechts weinig vat op hebben, maar de thematische voorwaarden liggen dicht bij onze realiteit.

4. Communicatie- en zichtbaarheidsacties

De heer T. GOETMAECKERS stelt de acties voor die in 2024 werden ondernomen.

- Printcampagne First-stage
- Traject Opleiding-Werk: mailing/Facebook
- International Jobfair: mailing/Facebook
- Video: getuigenis opvangstructuren
- Uitwerking van roll-ups "Europa investeert in uw professionele toekomst"
- Infosessies over en begeleiding bij het maken van affiches om de zichtbaarheid te verzekeren van de medefinanciering en de betrokkenheid van Europa (online tool van de EC), bestemd voor de begunstigde

Tijdens de volgende toezichtcomités zal telkens een voorstelling worden gegeven van de zichtbaarheidsacties die werden ondernomen.

De heer M. DUFRANE wil weten of het personeel van Actiris (de eerstelijnsmedewerkers) ook een doelgroep van de communicatieacties vormt.

De heer G. LEGRAS antwoordt dat de hier voorgestelde communicatietools betrekking hebben op medegefinancierde partnerprojecten. Intern wordt naar de consultants toe over alle begeleidingstypes gecommuniceerd. Ook de coördinatoren van de jobhuizen geven informatie over het partnernetwerk. Er worden intern dus heel wat acties ondernomen, maar die vallen niet binnen de scope van de acties die hier worden voorgesteld.

De heer T. GOETMAECKERS voegt toe dat er ook een document bestaat met daarin alle communicatierichtlijnen, zowel voor de interne operatoren van Actiris als voor de partners.

De heer A. KANBER geeft aan dat communicatie uiteraard van fundamenteel belang is voor de EC. Er moet absoluut over de medegefinancierde acties worden gecommuniceerd. De hiërarchie binnen de DG Werkgelegenheid ziet erop toe dat de communicatie wordt verzekerd. Er is een nieuwe commissaris die regelmatig informatie over de projecten vraagt. Men mag de EC steeds op de hoogte brengen van projecten die een positieve impact hebben. De EC is ook beschikbaar om hieraan mee te werken.

5. Geboekte vooruitgang in de uitvoering van projecten van strategisch belang

Voor twee projecten is er een specifieke communicatie-/zichtbaarheidsactie voorzien in het ESF+-programma:

- One Stop Shop
- Youth Mentoring

Het reglement vereist minstens 1 specifieke communicatieactie in samenwerking met de EC per project gedurende de programmeringsperiode. De voorbereidingen voor de actie rond One Stop Shop zijn lopende. In functie van de resultaten van de evaluatie door de dienst die het project beheert, zijn er eind maart/begin april 2025 een persconferentie (Migratiemuseum) en een socialemediacampagne voorzien.

6. Tussentijdse evaluatie/Evaluatieplan

De heer L. HOEDAERT brengt in herinnering dat het evaluatieplan eind 2023 door het toezichtcomité werd goedgekeurd via een schriftelijke procedure. Het plan bestaat uit drie verslagen:

- Tussentijdse evaluatie (eind maart 2025)
- Tussentijds evaluatieverslag (juni 2027)
- Eindevaluatieverslag (juni 2029)

De evaluatieopdracht werd gegund aan een externe partner via een overheidsopdracht.

Momenteel wordt er gewerkt aan de tussentijdse evaluatie. Een eerste versie zal midden januari beschikbaar zijn. Het belang van deze tussentijdse evaluatie bestaat erin dat de resultaten eventueel tot een wijziging van het bedrag i.v.m. de flexibiliteit kunnen leiden (50 % van de EU-medefinanciering voor de jaren 2026 en 2027). Dat is een mogelijkheid, maar geen verplichting. Het begrotingsontwerp kan ook behouden blijven.

Het gaat niet om een evaluatie van bepaalde maatregelen, maar van het programma in zijn totaliteit.

De tussentijdse evaluatie berust op:

- de landenspecifieke aanbevelingen voor het Europees Semester 2024;
- de vooruitgang in de uitvoering van de beginselen van de Europese Pijler van Sociale Rechten;
- het prestatiekader.

De tussentijdse evaluatie zal ook een update van de socio-economische situatie van het gewest omvatten. We hebben eind september aan een seminarie van de EC over de tussentijdse evaluatie deelgenomen. Daaruit hebben we begrepen dat de EC niet echt grote wijzigingen aan het programma verwacht, aangezien de programma's vrij laat werden aangenomen (eind 2022). De tussentijdse evaluatie komt dus vrij vroeg in het proces. We zullen de eerste conclusies, die we midden januari 2025 zullen ontvangen, met de EC bespreken.

7. Toelichting bij de schriftelijke procedure van de vereenvoudigde kostenopties (VKO)

De heer G. LEGRAS zegt dat er onlangs gebruik werd gemaakt van een schriftelijke procedure voor de validering van twee VKO (opvangstructuren en startbaanovereenkomst). Ze werden op 06/12/2024 formeel aan de EC voorgelegd in een tweede versie van het programma. De beoordeling door de EC is lopende. Na validering door de EC zal de eerste betalingsaanvraag kunnen worden ingediend.

Wat verandert ten opzichte van het programma 14-20, is dat de financieringsmethodes vooraf moeten worden goedgekeurd. Een reeks andere VKO zal worden voorgelegd via dezelfde methodologie.

8. Voorstel tot wijziging van het ESF+-programma

De heer L. HOEDAERT herinnert eraan dat elk voorstel van de beheersautoriteit om een programma te wijzigen, door het toezichtcomité moet worden goedgekeurd. Na het eventuele

akkoord van het toezichtcomité, wordt de wijzigingsvraag via SFC voorgelegd aan de EC, die opmerkingen kan formuleren.

Tot slot worden de opmerkingen van de EC verwerkt en beslist de EC binnen de 4 maanden over de goedkeuring van de programmawijziging.

Er werd naar de leden van het comité een Excelbestand met de 16 voorgestelde wijzigingen gestuurd. De meeste aanpassingen zouden moeten bijdragen aan een betere leesbaarheid van het programma. Het gaat voornamelijk om een herstructurering van bepaalde tekstdelen om de samenhang tussen de strategie en de operationalisering van het programma te verbeteren.

De voornaamste wijzigingsvoorstellen zijn de volgende:

- Prioriteit 1: beschrijving van soort actie 1: schrapping van “van 30 jaar en ouder” (deze wijziging betreft de projecten Link, BAZW enz.)
- Prioriteit 2: prioriteit, soorten acties, belangrijkste doelgroepen: “tussen 18 en 29 jaar” vervangen door “jonger dan 30” (deze wijziging betreft de projecten NEET's, JEEP/JUMP enz.)
- Prioriteit 3: soort actie 9 'ALMA': beschrijving van het ALMA-project (in lijn met de leidraad van het stuurcomité) en de doelgroep van deze prioriteit
- Prioriteit 4:
 - Soort actie 11 'One Stop Shop': de beschrijving van de soort actie in overeenstemming brengen met de beschrijving van de doelgroep van prioriteit 4 (de onthaalbureaus voor nieuwkomers kunnen ook personen van buitenlandse afkomst en dus elke persoon ingeschreven in een inburgeringstraject begeleiden)
 - Erratum soort actie 10 'OCMW's': we hadden in het Excelbestand voorgesteld om de actie "ontwikkeling van taalvaardigheid et numerieke vaardigheden" te schrappen, maar dat was een vergissing. We stellen niet langer voor om deze actie te schrappen. Dat zou de begunstigden van de OCMW's de kans ontnemen om te werken aan hun taal- en digitale vaardigheden, die van cruciaal belang zijn voor hun herinschakeling op de Brusselse arbeidsmarkt.

De voorgestelde programmawijzigingen worden goedgekeurd door het toezichtcomité ESF+ van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

9. Varia

Regels voor de bewijsstukken

De heer M. DUFRANE informeert het comité over een interpellatie uit de verenigingssector met betrekking tot de regels rond het aanvaarden van bewijsstukken, die veranderd zouden zijn. Als dat het geval is, wat zou dan de impact zijn in termen van bewijsstukken die vroeger werden aanvaard, maar nu worden geweigerd? Gaat het om enkele honderden euro's of om een veel groter bedrag? Achter de financiering bevindt zich immers een realiteit, die de levensvatbaarheid van de verenigingen in het gedrang kan brengen.

De heer G. LEGRAS bevestigt dat er wijzigingen werden doorgevoerd, die het gevolg zijn van de reglementering. Ook de integratie van de vereenvoudigde financieringsmethodes heeft een rol gespeeld. Vroeger controleerde de dienst ESF de effectiviteit van de uitgaven, m.a.w. de reële kosten. We controleerden de juistheid tot op de eurocent, steeds rekening houdend met

de reglementaire vereiste om onder het foutenpercentage van 2 % te blijven. De dienst ESF vormt het eerste controleniveau, de beheersautoriteit het tweede. Wij controleerden de facturen dus tot in de details.

De overstap naar de vereenvoudigde kostenopties (VKO) heeft een administratieve vereenvoudiging met zich meegebracht: we betalen niet langer op basis van resources/personeel, maar op basis van resultaten. We gaan dus attesten controleren die verband houden met de resultaten. Er wordt een bedrag vastgelegd in functie van het verwachte resultaat.

De partners moeten minder documenten afleveren, maar ze moeten vooral het bewijs leveren dat de actie werd uitgevoerd. We voeren onder meer controles uit op het vlak van de governance, naast een meer globale controle.

Er is een andere financieringsmethode die gekoppeld is aan de resources/personeel, namelijk het forfaitair tarief. Daar gaan we het percentage van 40 % voor de indirecte kosten niet meer controleren. Voor de financiering van de resources/personeel gaan we een heel aantal elementen controleren die verband houden met de lonen van de werknemers die rechtstreeks voor de actie worden ingezet.

Aangezien onze controle zich op het 1e niveau bevindt, moeten we ook rekening houden met de auditautoriteit, die de door ons gecontroleerde elementen zou kunnen weigeren. Ook wij krijgen aanbevelingen van onze auditoren, die ons vragen verder te gaan in de verantwoording van de bewijsstukken, zodat de grens van 2 % niet wordt overschreden.

Van het ene jaar op het andere gebeuren er inderdaad aanpassingen aan onze controles, rekening houdend met de beschreven realiteit van de auditketen. De regels staan vermeld in de overeenkomsten met de partners en in de bijbehorende financiële gidsen. Er worden begeleidingscomités georganiseerd, waar we de partners onder meer informeren over de controles die zullen worden uitgevoerd. We controleren of de overeenkomst wordt nagekomen. We blijven steeds binnen het kader van de overeenkomst en de regels die werden vastgelegd in de projectoproep en het lastenboek.

De heer M. DUFRANE zegt dat het logisch is dat de uitgaven moeten worden verantwoord en dat de regels gekend moeten zijn. Er wordt immers met publiek geld gewerkt. Maar de doorgevoerde veranderingen werden misschien niet altijd goed begrepen. De heer M. DUFRANE vraagt of er werd berekend met welk bedrag de geweigerde stukken overeenstemmen, of om welke grootteorde het gaat.

De heer G. LEGRAS kan vandaag geen exact cijfer geven. De situatie varieert in functie van de partners. Voor sommigen zal er geen probleem zijn, voor anderen zullen bepaalde uitgaven moeten worden geweigerd. Dit blijft evenwel beperkt. De heer G. LEGRAS heeft geen weet van een financiële correctie die de continuïteit van een partneractie zou hebben belemmerd. De Europese financiering is een van de meest gecontroleerde subsidiemechanismen, met krachtige controleniveaus. Na analyse zal er een becijferd antwoord kunnen worden gegeven (zie bijlage 1).

De heer M. DUFRANE is blij dat hij de vraag heeft kunnen stellen, want hij hoort dit soort klachten al jaren. Hij zou nu willen weten wat de omvang van het probleem is en waar het zich het meest laat voelen.

De heer G. LEGRAS bevestigt dat deze informatie zal worden verstrekt. De administratieve vereenvoudiging die werd ingevoerd, leidt voor alle belanghebbenden tot kortere

behandelingstermijnen. De controles verlopen sneller, maar het bewijsstuk moet aan veel strengere eisen voldoen.

In de context van de administratieve vereenvoudiging zijn er een heel aantal financiële elementen die niet langer zullen worden gecontroleerd. Daarmee moet rekening worden gehouden voor het risicobeheer. De vereisten voor de bewijsstukken, die gekend zijn door de partners in het kader van de eenheidskosten, zijn veel strenger.

We hebben met onze partners de oefening gedaan om de attesten te bepalen die in overeenstemming zijn met de realiteit op het terrein en de operationele realiteit. De administratieve vereenvoudiging werd al ingevoerd in het programma 2014-2020 en volgens sommige partners was het moeilijk om het gevraagde ondertekende attest te verkrijgen. We gaan streng zijn voor het bewijs dat zal worden verstrekt.

De heer G. LEGRAS voegt toe dat we in onze controleprocedures niet langer een hele reeks documenten hoeven te vragen. Zo zal een arbeidsovereenkomst van een werknemer voor jaar N, in de volgende jaren niet meer gecontroleerd worden. We zullen enkel vragen of er wijzigingen zijn. Vroeger vroegen we elk jaar een bewijs. Als we bepaalde gegevens via een andere weg kunnen verkrijgen, proberen we om die niet meer aan de partners te vragen. Dat is niet mogelijk van de ene dag op de andere: het is een stapsgewijze evolutie in de richting van een vereenvoudiging. Daarbij is het steeds essentieel om te weten welk bewijsstuk voldoende zal zijn voor de auditoren.

De VKO werden vooraf gevalideerd door de auditoren. We hebben veel meer zekerheid dan in het programma 14-20. Als we in 14-20 een controle uitvoerden, gaven we het dossier aan onze auditautoriteit en kon die eventueel een financiële correctie toepassen. We liepen steeds achter op de feiten: wij controleerden in N+1 en daarnaast waren er nog de certificeringsautoriteit, die controleerde in N+2, en de auditautoriteit, die controleerde in N+3. Soms moesten we de partner melden dat een dossierstuk m.b.t. een vorig jaar eigenlijk geweigerd was. Qua timing was dat niet bepaald ideaal. De validering van de VKO vraagt een grote inspanning, maar nu gaan we daar de vruchten van kunnen plukken en opmerkingen achteraf vermijden.

Deze hele controleketen heeft uiteraard een impact, want uiteindelijk is het de operator die meerdere keren wordt geauditeerd, over meerdere jaren en voor meerdere uitgaven. We beseffen dat dit de procedure zwaar maakt, en we proberen hier maximaal op te anticiperen dankzij de ervaring die we in de loop der jaren hebben opgebouwd.

Mevrouw L. MAJOIE sluit de vergadering van de gezamenlijke toezichtcomités en bedankt de deelnemers voor hun medewerking en voor de kwaliteit van het geleverde werk.

BIJLAGE 1

Na analyse wordt het volgende antwoord gegeven op de vraag over de bewijsstukken die de heer M. DUFRANE stelde in het punt 'Varia':

Het foutenpercentage van de beheersautoriteit voor de externe maatregelen bedraagt respectievelijk:

- **een correctiepercentage van 3,27 % voor het ESF-programma 14-20:** dit percentage werd beïnvloed door de graduele evolutie van de financieringsmethodes (van reële kosten naar vereenvoudigde kostenopties) en de uitvoering van de aanbevelingen vanuit de auditautoriteit;
- **een correctiepercentage van 2,28 % voor het ESF+-programma 21-27 (op 08/01/25):** het toegenomen gebruik van de vereenvoudigde kostenopties heeft een gunstig effect op het foutenpercentage.

Het is belangrijk om te benadrukken dat de door Actiris (= de beheersautoriteit van het ESF-programma 14-20) uitgevoerde correcties de enige zijn die een impact op de operatoren hebben. De andere correcties, afkomstig van de certificeringsautoriteit, de boekhoudfunctie en de auditautoriteit, hebben geen impact op de operatoren.